

Habemus Praesidentum!

svobodny-svet.cz/habemus-praesidentum

2. února 2023

FILIP ŠEBESTA

Z reakcí některých lidí po zvolení nové hlavy státu se zdá, jakoby v sobotu skutečně přinejmenším začal stoupat dým z komína Sixtinské kaple a kardinál-prototjáhnen oznámil vzrušenému davu jméno nového papeže. I na samotného Petra Pavla po zvolení dolehla tíha nepřiměřených očekávání, která si s jeho vstupem do prezidentské funkce mnozí občané spojují, a tak se hned v jednom z prvních rozhovorů snažil tato očekávání mírnit.

Pro „požehnání“ si přímo do volebního štábu nedlouho po vyhlášení výsledků přispěchal premiér Fiala a slovenská prezidentka Čaputová. Ta si symbolicky přijela také pro vypůjčené marketéry, kteří po pomoci v týmu Petra Pavla opět budou muset začít pořádně „pracovat na ní“. Prezidentská volba na Slovensku se totiž blíží a oblíbenost prezidentky je nevalná.

Spousta lidí začala najednou udiveně zjišťovat, kdo že to vlastně za zvoleným prezidentem a po jeho boku stojí.

V kampani se o nich prakticky nemluvalo, novináři se na ně neptali, aby neohrozili vítězství jimi protežovaného kandidáta a zabránili výhře nenáviděného Babiše. Příkladem budiž poněkud trapné, osobně terapeutické články vymezující se vůči komunistické minulosti pana Pavla i jiným věcem v okamžiku, kdy to „dopadlo dobře“, a tak už nikdo proti troše té kritiky nemůže nic mít (viz Jiří Peňás, kterého má jinak autor těchto řádek rád, v textu *Jako lejno na kabátě. Vzpomínky antikomunisty*). Vyloženě propásnutá příležitost mlčet, anebo promluvit před týdnem.

Ale to jsou vše víceméně společenské aspekty naší víkendové volby. I když zrovna „osoby blízké“ a „přátelé po boku“ jsou vzhledem k Pavlovi nesčetněkrát opakovanému „budu se o tom bavit s odborníky“ nejspíš mnohem důležitější, než jak tomu bývalo u prezidentů předchozích. Politika samotná je zajímavější a je třeba říct, že se v podání zvoleného prezidenta rozjela na plné obrátky, minimálně tedy její zahraničněpolitická část.

Telefonáty na Tchaj-wan, na Ukrajinu, do Polska dříve než do Německa nebo Francie, setkání s Čaputovou a domluva na návštěvě Kyjeva během pár desítek hodin po zvolení jsou jasným signálem. Zemanova nominálně deklarovaná ale prakticky podivně naplňovaná politika „všech azimutů“ definitivně končí. Nahrazuje ji politika azimutu jediného, střelka míří přes severní Atlantik.

Jediné centrum alespoň trochu vyvažující jednostrannost čtyřlístku ústavních činitelů definitivně padlo. To určitě neznamena, že prezident nebude, zejména v otázkách domácí politiky, jednat vůči vládě aktivisticky (jak naznačují ve svých komentářích Jiří Weigl a Ivo Strejček). V zahraniční politice budou ale zřejmě zcela ve shodě odezírat ze rtů našim americkým přátelům. Do Česka se vrátil nejčistší atlantismus, kterému již nic nestojí v cestě. Vypjatý atlantismus, který je ochoten obětovat tomuto vztahu prakticky cokoli, a to jak spolupráci ve V4, tak i původní v programu Spolu

deklarovanou ideu širší spolupráce s Německem, které dnes společně s Francií v otázkách války na Ukrajině jedná a chová se poněkud zdrženlivěji. Proto také ona schůzka Macron – Babiš, jejím motorem byl Macronův francouzsky „neamerický“ zájem, vůbec ne láska k Babišovi.

Evropské velmoci vědí, s kým mají tu čest. Vědí, kde jsou ony a kde je Rusko. Vědí, že na rozdíl od našich spojenců za oceánem zde budeme muset spolu dál žít i po válce. Mají mezi sebou nastavené staleté vzájemné vztahy založené na četných zkušenostech a válkách i jednáních o míru. Několikrát se vzájemně okupovaly, Napoleon byl v Kremlu, kozáci v Paříži, Němci na předměstí Moskvy a Sověti v Berlíně... To naše politika zcela nedoceňuje. A proto se dnes nacházíme v samém jádru proukrajinské koalice, už ne jen koalice ochotných, ale těch nejochotnějších, společně s Poláky. Někde dál za námi jsou Slováci, kteří mají dost problémů sami se sebou. Visegrád, který byl do té doby v agónii, prodělal, použijeme-li slova Emmanuela Macrona o NATO, zvolením Petra Pavla definitivní mozkovou smrt. V4 neexistuje. Maďarsko je definitivně pro českou politickou scénu pária čili někdo, s kým se ani nemluví.

Svůj díl viny na tomto „renversement des alliances“, na tomto v nadsázce zvratu aliancí nese Zemanova podivná zahraniční politika, zejména politika vůči Číně. Ta náš vztah s říší středu ve svém důsledku prakticky dokonale destruovala. Politika tolik jiná než jaká byla realistická, střízlivě pragmatická politika Václava Klause, kterému se podařilo Čínu České republice otevřít a nastavit s ní normální dělný vztah bez zbytečného balastu.

Zemanova čínská politika začínala hlasitými fanfárami a skončila s velkou pachutí. Podařilo se jí vyvolat protitlak opozice, která mezi tím usedla do vládních lavic a jejíž politika velkého čínského obratu se dokonale strefila do doby zostřujícího se geopolitického napětí mezi upadající mocností – USA a nastupující mocností – Čínou. Čímž dostal tento původně primárně vnitropolitický domácí český střet dominovaný podivným PR, nový impuls.

Zemanova zahraniční politika pochopitelně souvisela s osobními zájmy jeho okolí, což jen protitlak vůči Zemanovi zesílilo, a v kampani se trochu nezaslouženě s tímto problematickým dědictvím musel utkávat za jiných okolností nijak se nevzpouzející Evropan Babiš, na němž toto Zemanovo dědictví díky jeho korektnímu vztahu s prezidentem a hlasité mediální zkratce dokonale ulpělo.

Není pravdou, že by byl Zeman (a už vůbec Babiš) antizápadní, vzorná podpora Izraele se v jeho případě snoubila se sázkou na část americké politiky, která však u moci, a to ještě s velkými obtížemi při jejím praktickém naplňování, vydržela pouze čtyři roky ze Zemanových deseti. Miloš Zeman vsadil na Trumpa, na „jeho“ republikány a společně s Trumpovým podivným odchodem svůj vliv v USA prohrál. Nový prezident má nejen prostřednictvím svých „přátel po boku“, ale stejně tak díky svému angažmá v NATO dveře k americkému establishmentu a hlubokému státu reprezentovanému demokratickou stranou a tradičními americkými neokonzervativci otevřené.

Andrej Babiš se v otázkách na svou případnou politiku vůči Číně správně odvolával na Francii a Německo a pragmatickou politiku jejich představitelů. Čína je německý obchodní partner číslo jedna. Náš západní soused, s jehož ekonomikou jsme prakticky srostlí jako další spolková země, jak někteří v nadsázce říkají, si nemůže po ztrátě jednoho klíčového ekonomického vztahu, jehož obsahem bylo propojení německé průmyslové základny s levnými ruskými surovinami, dovolit ztratit i ekonomický vztah druhý, s Čínou. Proto onen zdrženlivý postoj Německa vůči americkým iniciativám. Německé zájmy se zkrátka od těch amerických liší. A ty naše jsou přirozeně bližší těm německým, ukotveným zde ve střední Evropě.

Dnešní snaha ústavních činitelů freneticky signalizovat, že zde dochází k obratu, je tak jedním ze Zemanových odkazů. Jelikož je americká politika velmocensky přezíravá (což není výčitka) a leccos je pod její rozlišovací schopností, signalizovat je proto třeba asi hlasitěji. Nestačí, že na Tchaj-wan jel jeden, musí se tam vystřídat

všichni. Můžeme sledovat, co to České republice přinese. Slevu na stíhačky? Výhodné podmínky pro dostavbu jaderné elektrárny? To jsou věci, se kterými by se třeba dalo nesouhlasit, ale byly by pochopitelné. Obávám se ale, že fakticky to Česku, snad kromě poplácání po zádech, nepřinese vůbec nic. Kdyby alespoň něco. Něco.

| FILIP ŠEBESTA

■ ■ ■ ■ ■ (6 votes, average: **5,00** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

